

POSTANOWIENIE

25 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

na posiedzeniu niejawnym 25 kwietnia 2025 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku G.G.

z udziałem A.G.

o podział majątku wspólnego,

na skutek skargi kasacyjnej A.G.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Szczecinie

z 25 maja 2023 r., II Ca 6/22,

1.odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2. przyznaje ze środków Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w Szczecinie) na rzecz adwokata K.B. kwotę 8100 (osiem tysięcy sto) zł powiększoną o należny podatek od towarów i usług z tytułu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu na rzecz uczestnika A.G. w postępowaniu kasacyjnym,

2. przyznaje ze środków Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w Szczecinie) na rzecz radcy prawnego K.A. kwotę 10 800 (dziesięć tysięcy osiemset) zł powiększoną o należny podatek od towarów i usług z tytułu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu na rzecz wnioskodawczyni G.G. w postępowaniu kasacyjnym,

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 5 listopada 2021 r. Sąd Rejonowy w Goleniowie ustalił, że w skład majątku wspólnego wnioskodawczynie G.G. i uczestnika A.G. wchodzi prawo własności bliżej opisanej nieruchomości rolnej objętej księgą wieczystą nr [...] o wartości 560 300 zł, i , ustalając równe udziały małżonków w majątku wspólnym, dokonał jego podziału przez przyznanie nieruchomości uczestnikowi i obciążenie go spłatą na rzecz żony w kwocie 280 150 zł, płatnej w terminie i sposób wskazany w orzeczeniu. Po rozpoznaniu apelacji obu stron, Sąd Okręgowy w Szczecinie postanowieniem z 25 maja 2023 r. zmienił to orzeczenie w ten sposób, że ustalił wartość wspólnej nieruchomości na kwotę 848 000 zł i podwyższył w związku z tym spłatę na rzecz wnioskodawczynie do kwoty 424 000 zł. Oddalił apelację wnioskodawczynie w pozostałej części i apelację uczestnika w całości.

Uczestnik A.G. wniósł skargę kasacyjną, opierając wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania na przyczynie kasacyjnej objętej art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, służącym ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój orzecznictwa i nauki prawa oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Z punktu widzenia funkcji oraz założeń skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, rolą „przedsądu” jest wstępna selekcja skarg pod kątem spełniania wymienionych wyżej kryteriów (przyczyn kasacyjnych) kwalifikujących skargę do jej przedstawienia Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

Uczestnik podniósł, że w sprawie wystąpiło istotne zagadnienie prawne dotyczące wykładni art. 286 k.p.c., który nie zawiera przesłanek żądania przez sąd orzekający uzupełnienia i wyjaśnienia opinii biegłego sądowego, a także żądania wydania nowej opinii przez tego samego lub innego biegłego- w szczególności wątpliwości skarżącego budzi kwestia, kiedy sąd orzekający jest uprawniony, a kiedy obowiązany do żądania uzupełnienia i wyjaśnienia dotychczas sporządzonych opinii biegłych.

W nawiązaniu do tej przyczyny kasacyjnej należy podnieść, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy i dotychczas niewyjaśniony, dotyczący ważnego abstrakcyjnego zagadnienia jurydycznego, którego rozstrzygnięcie przez Sąd Najwyższy przy okazji rozpoznania skargi kasacyjnej przyczyni się do rozwoju orzecznictwa i nauki prawa oraz będzie miało znaczenie nie tylko dla tej konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 18 września 2012 r., II CSK 180/12. oraz z 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14). Skarżący powinien sformułować to zagadnienie w sposób przyjęty przy zwracaniu się przez sąd powszechny z pytaniem prawnym do Sądu Najwyższego na podstawie art.390 k.p.c., zawrzeć we wniosku pogłębiony wywód prawny uzasadniający zgłoszone wątpliwości, wykazać zasadność proponowanego sposobu ich rozstrzygnięcia, a także wadliwość rozwiązania przez Sąd drugiej instancji przedstawionego problemu prawnego w sposób rzutujący na wynik sprawy (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, Nr 1, poz. 11; z 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14 oraz z 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14).

Przytoczony, jako budzący poważne wątpliwości skarżącego, art. 286 k.p.c., w brzmieniu nadanym ustawą z 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1469 z późn. zm.) stanowi, że sąd może zażądać ustnego lub pisemnego uzupełnienia opinii lub jej wyjaśnienia, a także dodatkowej opinii od tych samych lub innych biegłych, Usytuowany jest w części kodeksu postępowania cywilnego poświęconej postępowaniu dowodowemu przed sądem pierwszej instancji , a jego wykładnia nie budzi, wbrew stanowisku skarżącego, wątpliwości w orzecznictwie i nauce prawa. W orzecznictwie przyjmuje się zgodnie, że sąd decyduje o formie, liczbie opinii

biegłych i jej przedmiocie, mając na uwadze wnioski stron oraz konieczność ustalenia lub wyjaśnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy przy zastosowaniu wiadomości specjalnych, którymi dysponuje biegły. Uzupełnienie opinii w formie ustnej lub pisemnej następuje w celu wyjaśnienia złożonych do opinii przez strony uwag i wniosków. Przeprowadzenie dowodu z opinii innych (kolejnych w sprawie) biegłych jest konieczne w razie uzasadnionych zastrzeżeń stron lub sądu co do wywodów i wniosków opinii już wydanej w sytuacji, w których wątpliwości i zastrzeżenia nie zostały rozwiane w dodatkowych opiniach ustnych lub pisemnych (zob. wyroki Sądu Najwyższego z 16 stycznia 2014 r., IV CSK 219/13; z 8 kwietnia 2013 r., III CSK 243/12, 20 maja 2011 r., II UK 346/10, z 14 stycznia 2011 r., II UK 160/10 oraz z 27 lipca 2010 r., II CSK 119/10). Nie ma więc podstaw do takiego działania, jeżeli złożone już opinie nie budzą wątpliwości sądu, co jest kwestią oceny tego dowodu przez sąd orzekający, usuwającej się spod kontroli kasacyjnej (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 17 stycznia 2012 r., I UK 195/11). Brak akceptacji wydanych przez biegłych opinii przez stronę nie uzasadnia wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego, jeżeli przeprowadzone już opinie nie budzą zastrzeżeń sądu i nie ma merytorycznych podstaw do ich podważenia. (zob. wyroki Sądu Najwyższego z 15 lutego 2012 r., I UK 351/11 i z 7 kwietnia 2000 r., II UKN 483/99). Przedstawione wyżej ukształtowane orzecznictwo sprawia zatem, że nie sposób przypisać wątpliwościom skarżącego waloru istotnego zagadnienia prawnego w przedstawionym wyżej rozumieniu, co eliminuje potrzebę ponownej wypowiedzi Sądu Najwyższego w tym przedmiocie.

W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w sentencji. Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego w odniesieniu do pełnomocników wnioskodawczyni i uczestnika, ustanowionych dla nich z urzędu, będących odpowiednio adwokatem i radcą prawnym znajduje oparcie w art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r.- Prawo o advokaturze (tekst jedn. Dz.U. z 2024 r., poz.1564) oraz § 16 ust.4 pkt 2 w zw. z § 8 pkt 7, § 10 pkt 8 i § 4 ust.1 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 14 maja 2024 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2024 r., poz.763), a także w art. w art. 22³ ust. 1 ustawy z 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (jedn. tekst: Dz. U. z

2024 r. poz.499) oraz § 16 ust.4 pkt 2 w zw. z § 8 pkt 7, § 10 pkt 8 i § 4 ust.1 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 14 maja 2024 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U. z 2024 r., poz.764).

(A.D.)

[a.ł]